

Esineitä, jotka löytyivät metallinetsinnässä Sysmän Hovilan läheltä ja toimitettiin kesäkuussa 2017 Kansallismuseon arkeologisiin kokoelmiin.

Verif.

Lahja.

Sysmän Hovilan Vasikkahaan rautakautinen kalmisto ja asuinpaikka (781010078) sijaitsee noin 1,7 kilometriä etelälounaaseen Sysmän keskiaikaisesta kivikirkosta (Sysmän kirkko, 1000014851). Pääosin pelloilla sijaitseva löytöalue sisältyy kiinteistöihin 781-414-2-122 ja -4-171. Löytöalueen itäpuolella sijaitsee Seppälän kuppikivi (781010003) ja pohjoispuolella Hyväniementien röykkiöhauta (781010110). Lähiseudulla on useita rautakautisia kohteita.

Päänumerolla KM 42051 luetteloidut esineet löytyivät savipellosta 5 - 20 cm syvyydestä, suurin osa läheltä maanpintaa.

Osalle esineiden löytöpaikoista on voitu arvioida viitteellinen koordinaatti löytäjän karttamerkinnöistä (ks. verifikaatti). Yksittäisille löydöille on kuitenkin useissa tapauksissa useampi kuin yksi mahdollinen löytöpaikka (ks. muinaisjäännösrekisterin kohdetiedot, alakohteet).

Sysmän Hovilan Vasikkahaan kiinteään muinaisjäännökseen sisältyvän röykkiöhaudan koordinaatti (ETRS-TM35FIN): p = 6817060 i = 428758.

Diar. 27.06.2019

Luett. Raninen Sami

1	<u>Tasavartinen solki</u>	2 kpl,	67,60 g
	Viikinkiajan tasavarsisolki, kupariseosta. Ehjä ja kokonainen muuten, mutta rautainen neula on murtunut irti (on kuitenkin tallella). Keskipaksunnoksessa on 5 sylinterimäistä tappia, joiden päässä on häränsilmäkuvio; kummassakin varressa on 4 samanlaista tappia. Lisäksi urakoristeita. Kivikosken (1938) ryhmää 7. Rautainen neula on kaareva, noin 62 mm pitkä, 1,5 mm paksu, poikkileikkaukseltaan pyöreä (painaa 1,3 g).
Mitat 81,00 x 26,00 x 28,00 mm		
2	<u>Tasavartinen solki</u>	1 kpl,	20,20 g
	Tasavartisen soljen katkelma, kupariseosta. Sisältää keskipaksunnoksen ja toisen varren. Keskipaksunnoksessa viisi pyöreähköä tappia. Varressa neljä samanlaista tappia. Lisäksi urakoristeita. Varren takana neulankiinnitin. Kivikosken (1938) ryhmää 5.
Mitat 70,00 x 23,00 x 10,00 mm		
3	<u>Tasavartinen solki</u>	1 kpl,	4,90 g
	Tasavarsisoljen katkelma, kupariseosta. Toisen varren lehtimäinen pää. Urakoristelua ja neljä matalaa tappia. Toisella puolella neulankiinnitin. Ilmeisesti Kivikosken (1938) ryhmän 7 muunnos.
Mitat 22,00 x 19,00 x 6,00 mm		
4	<u>Hevosenkäsolki</u>	1 kpl,	26,40 g
	Katkelma massiivisesta hevosenkäsoljesta, kupariseosta. Sisältää pätkän kaarta ja ison nupin (poikkileikkaukseltaan nelikulmainen suppilo). Kaaren		

- poikkileikkaus 6-tahoinen, laajuus noin 8 x 5 mm. Suppilonupin laen laajuus 13 x 13 mm. Suppilonupin korkeus 19 mm.
Mitat 49,00 x 13,00 x 19,00 mm
- 5 **Hevosenkäsolki** 1 kpl, 9,10 g
Katkelma hevosenkäsoljesta, kupariseosta. Sisältää pätkän kaartaa ja fasetoidun nupin. Kaaren poikkileikkaus pyöreähkö, laajuus noin 5 x 4 mm. Nupin laajuus 10 x 10 ja korkeus 7 mm.
Mitat 33,00 x 10,00 x 10,00 mm
- 6 **Hevosenkäsolki** 1 kpl, 7,90 g
Katkelma hevosenkäsoljesta, kupariseosta. Sisältää pätkän kaartaa ja nupin. Nuppi on deformatunut (sulanut) mutta vaikuttaa fasetoidulta. Kaaren poikkileikkaus soikea, laajuus noin 8 x 4,5 mm. Nupin halkaisija noin 10 - 13 mm.
Mitat 28,00 x 13,00 x 11,00 mm
- 7 **Rannerengas** 1 kpl, 50,80 g
Katkelma rannerenkaasta, kupariseosta. Leveäpäinen viikinkiajan rannerengas. Poikkileikkaus puolisoikion muotoinen (laajuus 26 x 8 mm). Päässä kolme poikittaista uurretta. Poikittaisista sahalaitalinjoista koostuva koristelu.
Mitat 47,00 x 26,00 x mm
- 8 **Rannerengas** 1 kpl, 22,50 g
Katkelma rannerenkaasta, kupariseosta. Kapea, päätä kohti levenevä rannerengas. Poikkileikkaus neljännessoikion muotoinen (toinen reuna lähes pystysuora, laajuus 15 x 4 mm). Päässä poikittainen uurre. Koristelu erottuu heikosti.
Mitat 46,00 x 15,00 x mm
- 9 **Rannerengas** 1 kpl, 13,90 g
Katkelma rannerenkaasta, kupariseosta. Kapea, päätä kohti levenevä rannerengas. Poikkileikkaus puolisoikion muotoinen (laajuus 17 x 5 mm). Koristelu ei erotu (sulanut).
Mitat 48,00 x 18,00 x mm
- 10 **Rannerengas** 1 kpl, 15,50 g
Katkelma rannerenkaasta, kupariseosta. Poikkileikkaus puolisoikion muotoinen (laajuus 27 x 6 mm). Koristeluna rombileimarivejä.
Mitat 22,00 x 27,00 x 6,00 mm
- 11 **Rannerengas** 1 kpl, 7,70 g
Katkelma rannerenkaasta, kupariseosta. Poikkileikkaus puolisoikion muotoinen (laajuus 15 x 4 mm). Koristelua ei erotu.
Mitat 22,00 x 15,00 x 4,00 mm
- 12 **Rannerengas** 1 kpl, 12,40 g
Katkelma rannerenkaasta, kupariseosta. Poikkileikkaus puolisoikion muotoinen (laajuus 15 x 4 mm). Koristelua ei erotu.
Mitat 15,00 x 4,00 x mm
- 13 **Rannerengas** 1 kpl, 15,20 g
Katkelma rannerenkaasta, kupariseosta. Poikkileikkaus puolisoikion muotoinen (laajuus 17 x 4 mm). Koristelua ei erotu.
Mitat 28,00 x 17,00 x 4,00 mm
- 14 **Vyönhela** 1 kpl, 5,10 g
Nelikulmainen kupariseoksinen vyönhela, ns. ruusukehela (x:n muotoinen

- koristeaihe). Toisella puolella kiinnitystappi.
 Mitat 18,00 x 18,00 x 5,00 mm
 X = 6817107,00 Y = 428934,00
- 15 **Hela** 1 kpl, 3,70 g
 Jonkinlainen koristehela, tummaa metalliseosta. Koverankupera, kilvenmuotoinen. Kaksi soikeahkoa reikää. Esineen kärkevässä päässä jonkinlaista koristelua, joka tuo mieleen kasviornamentiikan. Esineen toisella puolella näkyy kiinnitystapin jäännös.
 Mitat 25,00 x 17,00 x 4,00 mm
- 16 **Ketjunjakaja** 2 kpl, 10,20 g
 Kahteen osaan särkynyt ketjunjakaja, kupariseosta. Samanmuotoinen kuin vaakasuora alaosa esineessä Kivikoski 1973: Abb. 775. Sik-sak-viivan muotoiset reunat. Koristeltu puoli on jaettu rombinmuotoisiin kenttiin, joissa on yksinkertaista geometristä kuviointia. Toisella puolella terävähkö harjanne, jossa on reikiä.
 Mitat 54,00 x 13,00 x 6,00 mm
 X = 6817256,00 Y = 429015,00
- 17 **Ketjunjakaja** 1 kpl, 3,40 g
 Katkelma samanlaisesta esineestä kuin KM 42051: 16.
 Mitat 23,00 x 11,00 x 6,00 mm
- 18 **Neula** 1 kpl, 0,80 g
 Kupariseosneulan katkelma. Poikkileikkaus soikeahko.
 Mitat 40,00 x 3,00 x 1,50 mm
- 19 **Pronssiesine** 1 kpl, 7,70 g
 Kupariseosesineen katkelma. Sisältää lyhyen pätkän lieriömäistä onttoa vartta, jonka päässä on fasetoitu, häränsilmäleimoilla koristeltu nuppi. Nupin läpi nähtävästi kulkee reikä, joka yhtyy varren reikään. Sylinterimäisessä varressa erottuu poikkiurrekoristelua. Varren halkaisija on 8 mm, kun 1 mm paksuinen seinämä lasketaan mukaan. Fasetoitu nuppi on noin 10 x 9 mm kokoinen.
 Mitat 20,00 x 10,00 x 9,00 mm
- 20 **Pronssiesine** 1 kpl, 2,90 g
 Kupariseosesineen katkelma. Esineessä on yhteenvalettujen kapeiden varsien ympäröimiä reikiä: reunassa pieni pyöreä reikä, sen vierellä kaksi isompaa soikeaa reikää (niistä toinen on rikki) ja näiden vieressä ja välissä soikea reiän jäännös. Esine muistuttaa jossain määrin spiraalipäisen ketjunkannattien ketjunripustusreikiä.
 Mitat 31,00 x 22,00 x 2,00 mm
- 21 **Pronssiesine** 1 kpl, 13,10 g
 Sulanut pronssiesineen katkelma. Sisältää leveää ja latteaa vartta ja nupin, jonka alkuperäinen muoto on voinut olla neliömäinen. Saattaa olla hevosenkenkäsoljen katkelma.
 Mitat 27,00 x 16,00 x 13,00 mm
- 22 **Pronssiesine** 1 kpl, 8,10 g
 Kaarevaa kupariseoslevyä, paksuus noin 1,5 mm. Ison kulkusriipuksen lehdykän katkelma?
 Mitat 31,00 x 24,00 x 11,00 mm
- 23 **Pronssiesine** 1 kpl, 7,10 g
 Kaksi palaa sulanutta kupariseoslevyä (2 mm paksua), joissa epäsäännöllisen

- muotoisia reikiä. Ehkä pyöreästä kupurasoljesta.
- 24 **Pronssiesine** 1 kpl, 1,50 g
Kupariseoslevyä (1 mm paksua), jossa pyöreähkö reikä.
Mitat 17,00 x 15,00 x 1,00 mm
- 25 **Pronssiesine** 1 kpl, 9,80 g
Sulanutta kupariseosta, levymäinen katkelma. Saattaa olla rannerenkaasta:
yhdellä pinnalla näyttäisi erottuvan rombileimakoristelun jäänteitä.
Mitat 22,00 x 20,00 x 5,00 mm
- 26 **Pronssiesine** 1 kpl, 12,20 g
Kupariseosvarrasta. Poikkileikkaus pyöristetty nelikulmio. Halkaisija toisessa
päässä noin 5 mm ja toisessa 2,5 mm, kapenee tasaisesti.
Mitat 65,00 x x mm
- 27 **Pronssiesine** 1 kpl, 1,00 g
Pieni pala kaarevaa kupariseoslevyä.
Mitat 15,00 x 12,00 x 1,00 mm
- 28 **Kantasormus** 1 kpl, 3,70 g
Litistynyt sormuksen kanta. Rikkoutuneen rombin muotoinen. Kahdessa kulmassa
tapit, reunoissa kohoviivakoriste. Keskikentässä pieniä tappeja ristimäisessä
kuviossa. Ikonografisen sormuksen tyylittynyt kansanomaisen muunnos?
Mitat 20,00 x 15,00 x 2,00 mm
- 29 **Pronssiesine** 1 kpl, 1,60 g
Kupariseoskiekko, jonka koristellulla puolella reunaa kiertää helmiviivakehä. Sisällä
kohoviivan muodostama viisikanta, jonka kärjet pyöristetyt. Ehkä nappi, vaikka
toisella puolella ei ole kiinnitysrenkaan jäännöstä. Halkaisija 18 mm.
- 30 **Pronssiesine** 1 kpl, 3,60 g
Kupariseoslevyä, jonka näyttää muodostavan katkelman fasetoidusta putkesta tai
lieriöstä. Yhdessä sivulla ison pyöreän reiän reunaa. Hanan osa? Levyn paksuus
noin 1 mm.
Mitat 24,00 x 14,00 x mm
- 31 **Rautaesine** 1 kpl, 1,00 g
Nelikulmainen rautapellinpala, jonka keskellä on kahdesta leimatuista pisteistä
muodostuvasta katkoviivarivien parista koostuva vinoristi. Katkoviiva kulkee myös
kahta reunaa pitkin. Samantapaista koristelua kuin esineessä Kivikoski 1973: Abb.
1083.
Mitat 14,00 x 14,00 x 0,50 mm
- 32 **Rautaesine** 1 kpl, 12,40 g
Keskiaikaisen tai varhaismodernin saranan katkelma: soikea lehtimäinen levy
(paksuus 1 mm), jonka keskellä on reikä, ja levystä lähtevä, kulmalle vääntynyt
varsi.
Mitat 50,00 x 26,00 x 30,00 mm
- 33 **Sulanut pronssi** 13 kpl, 122,00 g
Sulaneita esineenkatkelmia, alkuperä ei tunnistettavissa.